

№448, 24-dekabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 23-dekabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	277 502 845	(+ 894 536)
Sog'ayganlar soni	-	248 594 896	(+ 557 757)
Vafot etganlar soni	-	5 393 296	(+ 7 645)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	52 510 978	(+ 232 383)
	Hindiston	-	34 765 976	(+ 7 495)
	Braziliya	-	22 222 928	(+ 3 451)
	Buyuk Britaniya	-	11 647 473	(+ 106 122)
	Rossiya	-	10 292 983	(+ 25 264)
	Turkiya	-	9 228 835	(+ 19 095)
	Fransiya	-	8 798 028	(+ 84 272)
	Germaniya	-	6 915 353	(+ 45 858)
	Eron	-	6 177 885	(+ 2 103)
	O'zbekiston	-	197 753	(+ 187)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 22-dekabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 965 216	8 549
Andijon viloyati	3 601 096	19 261
Buxoro viloyati	2 134 011	9 392
Jizzax viloyati	1 382 157	3 267
Qashqadaryo viloyati	2 872 659	13 120
Navoiy viloyati	1 276 803	3 554
Namangan viloyati	3 630 336	12 902
Samarqand viloyati	4 427 774	36 740
Surxondaryo viloyati	3 048 139	12 324
Sirdaryo viloyati	841 094	2 536
Toshkent viloyati	3 602 913	14 432
Farg'ona viloyati	4 155 169	22 253
Xorazm viloyati	2 291 304	9 220
Toshkent sh.	2 708 725	23 879
Jami	37 937 396	191 429

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

AstraZeneca va Oksford universiteti "Omicron" shtammiga qarshi COVID-19 vaksinasi ustida ish boshladi

AstraZeneca farmatsevtika kompaniyasi Oksford universiteti bilan faqat "Omicron" variantiga mo'ljallangan takomillashtirilgan koronavirus vaksinasini ishlab chiqish ustida ish olib bormoqda [2].

"Oksford universiteti bilan hamkorlikda "Omicron" vaksinasining variantini ishlab chiqarish bo'yicha dastlabki qadamlarni qo'ydik va yangi tavsilotlardan ma'lumot olib boramiz", dedi Britaniya-Shvetsiya farmatsevtika kompaniyasi mahalliy OAVga bergan bayonotida [3]. Universitet olimlarining ta'kidlashicha, takomillashtirilgan vakcina

kelajakda paydo bo'ladigan yangi variantlardan himoya qiladi, shuningdek, ularga tezlikda javob beradi.

Oksford universiteti tadqiqot bo'limi boshlig'i Sandy Duglas The Financial Times nashriga "Omicron" kabi shtammlarning ko'payishi bilan bog'liq logistik muammolarni hal qilish uchun yangilangan vaktsinalar zarurligini va ular sog'liqni saqlash tizimlariga qiyinchiliklarni kamaytirishga yordam berishi mumkinligini ta'kidladi.

Duglasning so'zlariga ko'ra, Oksford / AstraZeneca tomonidan ishlab chiqarilgan adenovirusga asoslangan vaktsinalar prinsipial jihatdan har qanday yangi variantga tezroq javob berish uchun ishlatilishi mumkin [4].

Sog'liqni saqlash mutaxassislari, shuningdek, odamlarga yuqori irsiy variantning tez tarqalishiga qarshi himoyani yaxshilash uchun kuchaytiruvchi dozalarni olishni tavsiya qiladi, chunki tadqiqot natijalariga ko'ra, kuchaytiruvchi dozalar yangi shtammdan 80% gacha himoya qila oladi.

AQSH harbiy tibbiyot markazi koronavirusning barcha shtammlariga qarshi vaktsina ishlab chiqdi

Defence One nashri Uolter Rid nomidagi Milliy harbiy tibbiyot markazi olimlarb (AQSH) yuqumli kasalliklar departamenti direktori Kivon Mojarradga tayanib, koronavirusning barcha variantlaridan himoya qiluvchi spike ferritin nanozarrachalari (SpFN) asosidagi vaktsinani ishlab chiqqani haqida xabar berdi [5].

Spike Ferritin Nanoparticle (SpFN) vaktsinasining hayvonlarda o'tkazilgan sinovlari 2021-yil boshida ijobiy natijalar bilan yakunlangan edi. Insonlarda o'tkazilgan sinovlarning birinchi bosqichi dekabr oyida ijobiy natijalar bilan yakunlandi va hozirda yakuniy sinovdan o'tmoqda. Keyingi qadam, yangi vaktsina ilgari koronavirusga qarshi emlangan yoki COVID-19 bilan kasallangan odamlar bilan qanday o'zaro ta'sir qilishini kuzatishdan iborat bo'ladi [6].

Mavjud vaktsinalardan farqli o'laroq, SpFN 24 qirrali futbol to'pi shaklidagi oqsildan foydalangan, bu olimlarga oqsillarning turli tomonlariga bir nechta koronavirus shtammlarini biriktirishga imkon beradi.

Dastlab markaz olimlari o'z oldiga asosiy koronavirusga e'tibor qaratmasdan, virus muqarrar ravishda mutatsiyaga uchrashini hisobga olib, uzoq muddatga e'tibor qaratish vazifasini qo'ydi.

"Biz koronavirusning dastlabki paydo bo'lishiga e'tibor qaratishdan ko'ra, uzoq muddatli istiqbolga e'tibor qaratishga qaror qildik. Bizga ayonki, viruslar mutatsiyaga uchraydi, yangi variantlar paydo bo'ladi va kelajakda viruslarning yangi turlari paydo bo'lishi mumkin. Bizning platformamiz va yondashuvimiz bunga tayyorlanishimizga

imkon beradi ", dedi markazning yuqumli kasalliklar bo'limi direktori Kayvon Modjarrad [7].

Vaktsina SARS-CoV-2 ning barcha shtammlariga, shu jumladan yangi "Omicron" variantiga va boshqa koronaviruslarga qarshi samarali bo'ladi.

Shu bilan birga, yangi dori katta miqdorda qo'llanilishidan oldin klinik sinovlarning ikkinchi va uchinchi bosqichlaridan o'tishi kerak.

Britaniya regulyatori 5-11 yoshli bolalar uchun Pfizer vaksinasini tavsiya qildi

Buyuk Britaniyaning Dori-darmonlar va sog'liqni saqlash buyumlarini tartibga solish agentligi (MHRA) 5 yoshdan 11 yoshgacha bo'lgan bolalarda Pfizer / BioNTech COVID-19 vaksinasi uchun yoshga mos keladigan yangi formulani foydalanish uchun tasdiqladi [8].

Agentlikning ta'kidlashicha, mazkur ruxsat ushbu yosh guruhidagi potensial xavflarga qarshi vaksinaning afzalliklarini ko'rsatadigan xavfsizlik ma'lumotlarini sinchkovlik bilan tahlil qilganidan keyin berilgan.

"Biz Pfizer/BioNTech COVID-19 vaksinasi 5 yoshdan 11 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun xavfsiz va samarali, degan xulosaga keldik" dedi agentlik vakili.

Agentlikning qo'shimcha qilishicha, ruxsatnoma 5-11 yoshli bolalar uchun maxsus ishlab chiqilgan va 12 yosh va undan katta yoshdagi odamlar tomonidan qo'llaniladigan dozadan pastroq dozadagi (10 mikrogramga nisbatan 30 mikrogram) dori vositalariga tegishli.

Turkiyaning COVID-19 ga qarshi mahalliy vaksinasi favqulodda foydalanish uchun ruxsat berildi

Turkiya sog'liqni saqlash vaziri Fahrettin Kojaning aytishicha, Turkiyaning mamlakatda ishlab chiqarilgan Turkovac COVID-19 vakcina, Turkiya hukumati tomonidan favqulodda foydalanish uchun ruxsat berildi va kelasi hafta oxirida foydalanish mumkin bo'ladi [10]. Vazirning qo'shimcha qilishicha, Turkiya COVID-19 ga qarshi o'z vaksinasini ishlab chiqqan to'qqizinchi davlatga aylandi [11]. Turkiya bu yil Turkovacni ishlab chiqishni boshladi, ammo vaksinani ishlab chiqish sanasi kechikanligi sababli kechiktirildi.

Turkovac vaksinasi Erciyas universiteti olimlari tomonidan Turkiya Sog'liqni saqlash vazirligi qoshidagi Turkiya Sog'liqni saqlash boshqarmasi (TÜSEB) bilan hamkorlikda ishlab chiqilgan.

Ilgari ERUCOV-VAC nomi bilan tanilgan turk vaksinasi faolsizlangan COVID-19 vaksinasidir. Bu Xitoyning Sinovac kompaniyasining CoronaVac vaksinasi singari [12]. Faol bo'lmagan vaksinada nafaol, o'ldirilgan virus mavjud. Tana bunga javob beradi va immunitetni rivojlantiradi. Ushbu texnologiyadan foydalangan holda birinchi vakcina 1955-yilda ishlab chiqilgan - bu poliomiyelitga qarshi vakcina bo'lgan.

COVID
19
Coronavirus
Vaccine

Manbalar

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (23.12.2021)
2. AstraZeneca, Oxford team up to develop omicron-targeted vaccine // <https://www.aa.com.tr/en/latest-on-coronavirus-outbreak/astrazeneca-oxford-team-up-to-develop-omicron-targeted-vaccine/2454542> (23.12.2021)
3. Оксфорд и AstraZeneca начали работу над вакциной против омикрон-штамма COVID-19 // <https://riafan.ru/1575754-oksford-i-astrazeneca-nachali-rabotu-nad-vakcinoi-protiv-omikron-shtamma-covid-19> (23.12.2021)
4. Oxford, AstraZeneca launch work on Omicron-targeted vaccine // <https://www.thehindu.com/sci-tech/health/oxford-astrazeneca-launch-work-on-omicron-targeted-vaccine/article38014178.ece> (23.12.2021)
5. Военно-медицинский центр США разработал вакцину от всех коронавирусов // <https://runews24.ru/science/22/12/2021/71eb28sec240d2084e8571153999d5df> (23.12.2021)
6. В США разработали единую вакцину против всех вариантов коронавируса // <https://charter97.org/ru/news/2021/12/22/448495/> (23.12.2021)
7. Военные медики США сообщили о разработке вакцины от всех коронавирусов // <https://www.kommersant.ru/amp/5141931> (23.12.2021)
8. UK regulator approves use of Pfizer/BioNTech vaccine in 5 to 11-year olds // <https://www.gov.uk/government/news/uk-regulator-approves-use-of-pfizerbiontech-vaccine-in-5-to-11-year-olds#:~:text=Vaccinations%20for%20coronavirus-,UK%20regulator%20approves%20use%20of%20Pfizer%20BioNTech%20vaccine%20in%205,safety%2C%20quality%20> (23.12.2021)
9. Британский регулятор рекомендовал вакцину Pfizer для детей 5-11 лет // <https://ria.ru/20211222/deti-1764968508.html> (23.12.2021)
10. Turkey's domestic COVID-19 vaccine receives emergency use authorisation – minister // <https://www.reuters.com/world/europe/turkeys-domestic-covid-19-vaccine-receives-emergency-use-authorisation-minister-2021-12-22/> (23.12.2021)
11. Турция одобрила собственную вакцину против коронавируса // https://tengrinews.kz/world_news/turtsiya-odobrila-sobstvennuyu-vaktsinu-protiv-koronavirusa-457291/ (23.12.2021)
12. Турция одобрила использование собственной вакцины против коронавируса // https://24tv.ua/ru/turcija-odobrila-ispolzovanie-sobstvennoj-vakciny-protiv-koronavirusa_n1825836 (23.12.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021